

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-62

07.09.2018

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Одарченка Ю. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 7 вересня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Вих. №

18/929

" 5 " 11 2018 р.

**Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.****ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ**

*Про порушення вимог чинного законодавства
та вчинення протиправних дій
товариства з обмеженою відповідальністю «Херсонрегіонгаз»
в частині незаконного донарахування
побутовим споживачам, які використовували газ без лічильників
у період з травня 2015 р. по січень 2016 р. включно,
за нормами Постанови КМУ № 619 від 08.06.1996 р..*

До мене, як народного депутата України, під час проведення зустрічей з виборцями надійшли скарги на протиправні дії працівників ТзОВ «Херсонрегіонгаз», а саме незаконного нарахування заборгованості побутовим споживачам, які використовували газ без лічильників за період з травня 2015р. по січень 2016р. включно за нормами, визначеними Постановою КМУ за № 619 від 08.06.1996р.

ТзОВ «Херсонрегіонгаз» у своїх листах побутовим споживачам, у яких не встановлено лічильники газу, нараховує заборгованість за минулий період та пояснює, що п.10 Постанови Кабінету Міністрів України № 2246 від 09.12.1999р. було передбачено, що розрахунок населення за надані послуги з газопостачанням починаючи з 01 квітня 2015р. здійснюються за показниками лічильників газу, а у разі їх відсутності – за нормами споживання природного газу.

29.04.2015р. Постановою КМУ № 237 було зменшено норми споживання природного газу населенням у разі відсутності газових лічильників.

Постановою Окружного адміністративного суду м.Києва від 21.09.2015р. за № 826/16447/15, з урахуванням ухвали Вищого

адміністративного суду України від 28.01.2016р. за № К/800/49436/15, зазначену вище Постанову КМУ визнано незаконною та нечинною з моменту її прийняття.

На підставі вищезазначених судових рішень, ТзОВ «Херсонрегіонгаз» здійснює донарахування побутовим споживачам, які використовували газ без лічильників у період з травня 2015р. по січень 2016р. включно за нормами споживання обсягів природного газу, визначених на підставі Постанови КМУ №619 від 08.06.1996р.

Нарахування заборгованості побутовим споживачам, у яких не встановлено лічильники газу, є незаконними та необґрунтованими з огляду на наступне.

По-перше, у своїх поясненнях, ТзОВ «Херсонрегіонгаз» посилається на постанову Окружного адміністративного суду м.Києва від 21.09.2015р. за № 826/16447/15 (дата набрання чинності 04.11.2015р.), згідно якої визнано не чинною Постанову Кабінету Міністрів України за № 237 від 29.04.2015р., якою було зменшено норми споживання природного газу населенням у разі відсутності газових лічильників.

Дану постанову суду роз'яснено в частині моменту у часі, з якого оскаржений нормативно-правовий акт є нечинним та незаконним, про що винесена відповідна ухвала.

Отже, ухвалою Окружного адміністративного суду м.Києва від 27.11.2015р. по справі № 826/16447/15 роз'яснено, що Постанова Кабінету Міністрів України № 237 від 29.04.2015р. «Про внесення змін до норм споживання природного газу населенням у разі відсутності газових лічильників» є **незаконною та нечинною з моменту її прийняття**.

Відповідно до норм чинного законодавства України, ТзОВ «Херсонрегіонгаз» має право стягнути зі споживачів донарахування лише в судовому порядку і це є єдиним законним способом. Однак, для його застосування є певні обмежувальні строки, а саме позовна давність – це строк, у межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу. В нашому випадку строк позовної давності становить 3 роки. Позовна давність обчислюється за загальними правилами визначення строків, встановленими ст.ст.253-254 ЦК України.

Так, враховуючи положення ст.253 ЦК України, перебіг строку позовної давності починається з наступної дати після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок.

Як зазначено вище, Постанова Кабінету Міністрів України № 237 від 29.04.2015р. «Про внесення змін до норм споживання природного газу населенням у разі відсутності газових лічильників» визнана в судовому порядку нечинною з моменту її прийняття, а саме з 29.04.2015р.

Отже, строк, у межах якого ТзОВ «Херсонрегіонгаз» мало право звернутись до суду про стягнення заборгованості внаслідок здійснення перерахунку за нормами споживання обсягів природного газу, визначених Постановою КМУ №619 від 08.06.1996р., **розпочався 29.04.2015р., а**

закінчився 29.04.2018р. Рахунки про борги почали надходити споживачам газу з червня 2018р., тобто уже після спливу позовної давності.

ТзОВ «Херсонрегіонгаз» своїми незаконними діями та користуючись монопольним становищем поставила населення в безвихідне становище, оскільки однією з головних умов для отримання субсидії є відсутність боргу за комунальні послуги. Люди вимушені сплачувати неіснуючі борги, щоб не втратити можливість її отримати.

По-друге, відповідно до статті 1175 ЦК України, шкода, завдана фізичній або юридичній особі в результаті прийняття органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування нормативно-правового акта, що був визнаний незаконним і скасований, відшкодовується державою, Автономною Республікою Крим або органом місцевого самоврядування незалежно від вини посадових і службових осіб цих органів.

Як зазначено вище, Постанову КМУ за № 237 від 29.04.2015р. в судовому порядку визнано незаконною, оскільки КМУ порушено процедуру її прийняття, як регуляторного акту.

30 травня 2018 року Окружним адміністративним судом м.Києва прийнято схоже рішення по справі №826/2507/18, яким визнано протиправною та нечинною Постанову Кабінету Міністрів України від 23.03.2016р. № 203 «Про норми споживання природного газу населенням у разі відсутності газових лічильників». По даній справі Кабінетом Міністрів України також порушено процедуру прийняття оскаржуваної постанови, як регуляторного акту. Згідно мотивувальної частини рішення суду, встановлено, що **ризик будь-якої помилки державного органу повинен покладатись на саму державу, а помилки не можуть виправлятись за рахунок осіб, яких вони стосуються.**

Отже, враховуючи ст.1175 ЦК України, шкода завдана юридичній особі в результаті прийняття органом державної влади нормативно-правового акту, що був визнаний незаконним відшкодовується **ДЕРЖАВОЮ**, а не за рахунок осіб, яких даний акт стосується.

По-третє, 26 квітня 2016р. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), у своєму листі за № 4125/16/7-16 на адресу постачальників природного газу, на яких покладено спеціальні обов'язки, зазначає, що ні Кодексом газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015р. № 2493, а ні Кодексом газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015р. № 2494, не передбачено здійснення постачальниками природного газу відповідних перерахунків обсягів спожитого природного газу та процедури зведення балансів минулих періодів. Така процедура не може бути передбачена чинним законодавством, так як вона буде в повній мірі протирічити Третьому енергетичному пакету ЄС.

Крім цього, здійснення перерахунку вартості природного газу, пов'язаного із здійсненням перерахунку обсягів спожитого природного газу у період дії скасованої Постанови № 237, та виставлення побутовим споживачам природного газу додаткових рахунків (подвійної оплати), на думку НКРЕКП, є незаконним та призведе до порушення прав побутових споживачів природного газу, **неузгодженості дій між Оператором газотранспортної системи, Операторами газорозподільної системи та постачальниками природного газу, а також порушення вимог положень Третього енергетичного пакета ЄС.**

Враховуючи вищевикладене, НКРЕКП рекомендувало постачальникам природного газу утриматись від незаконних дій пов'язаних із виставлення побутовим споживачам рахунків, в яких вказуються **донарахування обсягів спожитого природного газу минулих періодів у зв'язку із скасуванням Постанови № 237.**

20.08.2018р. у своїй відповіді на моє звернення НКРЕКП вдруге наголосила, що на сьогоднішній день жодним актом чинного законодавства не передбачені права та обов'язки постачальників газу проводити відповідні перерахунки обсягів спожитого природного газу та процедури зведення балансів минулих періодів, а також відсутній механізм реалізації зазначеного перерахунку.

По-четверте, глава 2 розділу XI Кодексу газорозподільчих систем передбачає вичерпний перелік порушень, внаслідок яких оператор ГРМ має право здійснити перерахунок (донарахування) об'ємів природного газу або змінити їх режим нарахування.

Дана глава та розділ Кодексу ГРС передбачає лише одне порушення, внаслідок якого оператор ГРМ має право здійснити перерахунок об'ємів природного газу споживачам, у яких відсутній лічильник, а саме у випадках, коли споживачем протягом місяця з дати настання відповідних змін не було письмово повідомлено Оператора ГРМ про зміни, що стосуються збільшення опалюваної площі та збільшення кількості осіб, зареєстрованих на об'єкті побутового споживача (п. 3 глави 2, розділу XI Кодексу ГРМ).

Отже, керуючись главою 2 розділу XI Кодексу ГРС, **донарахування здійсненні ТзОВ «Херсонрегіонгаз» споживачам, у яких відсутні газові лічильники у зв'язку зі зміною норм споживання природного газу, є незаконним оскільки це не є порушенням, внаслідок якого оператор ГРМ має право здійснити перерахунок (донарахування) об'ємів природного газу.**

Таким чином, ТзОВ «Херсонрегіонгаз», нараховуючи побутовим споживачам, у яких не встановлені лічильники обліку газу, донарахування обсягів спожитого природного газу за період з травня 2015р. по січень 2016р. грубо порушує та повністю ігнорує норми чинного законодавства України.

Як представник українського народу у Верховній Раді України не можу стояти осторонь актуальних проблем, які хвилюють людей та звертаюсь до Вас з вимогою:

- заборонити ТзОВ «Херсонрегіонгаз» нараховувати побутовим споживачам, у яких не встановлені лічильники обліку газу, донарахування обсягів спожитого природного газу за період з травня 2015р. по січень 2016р. включно за нормами Постанови КМУ № 619 від 08.06.1996р.;

- зобов'язати ТзОВ «Херсонрегіонгаз» списати донарахування обсягів спожитого природного газу за період з травня 2015р. по січень 2016р. включно за нормами Постанови КМУ № 619 від 08.06.1996р., як необґрунтовані та незаконні;

- звернутись з дорученням до Міністра соціальної політики України з проханням заборонити структурним підрозділам соціального захисту населення відмовляти в наданні субсидій на житлово-комунальні послуги в разі наявності боргу, який виник внаслідок донарахувань побутовим споживачам обсягів спожитого природного газу за період з травня 2015р. по січень 2016р. включно за нормами Постанови КМУ №619 від 08.06.1996р.

Щиро сподіваюсь на Ваше розуміння та підтримку.

Народний депутат України

Ю.Одарченко